

Ξενοφώντος Ελληνικά Βιβλίο 2, κεφ. 1, 22-24

Ερμηνευτικά σχόλια

«καί τά παραβλήματα παραβάλλων»:

Τα παραβλήματα είναι τα παραπετάσματα από δέρμα ή από άλλα υλικά, τα οποία σήκωναν στα πλευρά των πλοίων. Κι έτσι δεν επέτρεπαν στον εχθρό να δει τις κινήσεις των ναυτών. Επίσης τα παραπετάσματα προστάτευαν το πλήρωμα των πλοίων από τα εχθρικά βέλη.

«εσήμανεν», «εκέλευσε»: ποιες εντολές έδωσε ο Λύσανδρος στο ναυτικό του:

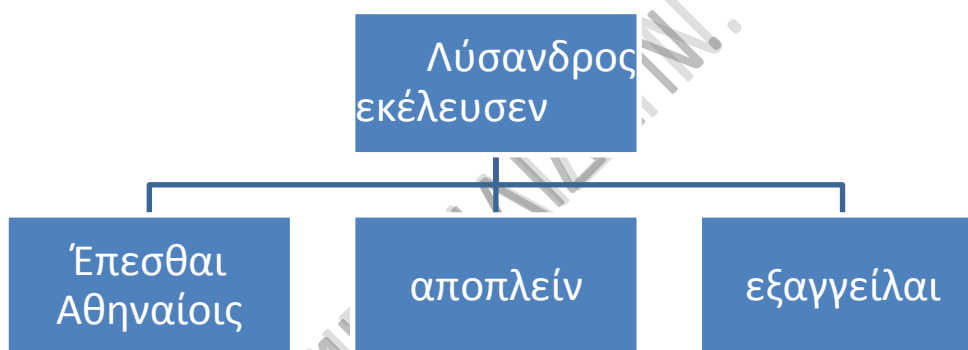
α) αφού γευματίσουν, να μπαίνουν στα πλοία, (εισβαίνουν).

β) να μην κινηθεί κανείς από τη θέση του και ούτε να ανοιχθεί στο πέλαγος.

γ) τα πιο γρήγορα πλοία να ακολουθούν τους Αθηναίους και να τους κατασκοπεύουν (έπεισθαι τοις Αθηναίοις, κατιδόντας ό,τι ποιούσι).

δ) αφού κατασκοπεύσουν τους Αθηναίους, να γυρίσουν πίσω και να τον ενημερώσουν για τις κινήσεις τους.

Συμπέρασμα: όσο το δυνατόν καλύτερη οργάνωση του σχεδίου* **καθυστέρηση** επίθεσης-προσπάθεια **αιφνιδιασμού**.

Λεξιλογικά σχόλια

- **εισβαίνειν** (ομόρριζα) < βάση, βήμα, διαβάτης, βατός, άβατος, βωμός, έκβαση.....
- **παρετάξαντο** < παρα-τάσσομαι ομόρριζα:ταξιδεύω, τάγμα, τάξη, διαταγή,.....
- **κατιδόντας**<**καθορώ**< **ομόρριζα**:όραση, ορατός, άορατος, πρόσωπο, όψη, πρόσοψη,
- **εξεβίβασεν**<**εκβιβάζω**<**ομόρριζα**: ανεβάζω, αποβιβάζω, αποβίβαση, επιβίβαση, συμβιβάζω,.....

Γραμματικά σχόλια

- **εισβαίνειν**: απαρέμφατο ενεστώτα, ενεργ.φ. του ρ. εισβαίνω
- Αρχικοί χρόνοι:** βαίνω, έβαινον, βήσομαι **β΄έβην**, βέβηκα, εβεβήκειν.
- **Παρετάξαντο**: γ πλ. πρ. οριστ. Αορίστου μέσης φ. του ρ. παρατάσσομαι
 - **Κατιδόντας**: μτχ αορ. β΄, ενεργ. φ. του ρ. καθορώ
- Αρχικοί χρόνοι;** Ορώ, εώρων, όψομαι, είδον, **εόρακα (όπωπα)**, **εοράκειν (οπώπειν)**

Συντακτικά Σχόλια

1. Δευτερεύουσες προτάσεις

- ✓ «επί όρθρος ην»: χρονική πρόταση
- ✓ «ως μηδείς...τάξεως»: τελική πρόταση

- ✓ «επί δε...ποταμούς»: αιτιολογική πρόταση
- ✓ «και της ημέρας οψέ ην»: » » » »
- ✓ «επειδάν εκβώσι»: χρονικοϋποθετική πρόταση
- ✓ «ό,τι ποιούσιν»: πλάγια ερωτηματική πρόταση
- ✓ «πρίν αύται ηκον»: χρονική πρόταση

2. Απαρέμφατα

- ✓ «εισβαίνειν»: τελικό απαρέμφατο αντικείμενο στο ρ. εσήμανεν
- ✓ «έπεσθαι»: τελικό απαρέμφατο αντικείμενο στο εκέλευσε
- ✓ «αποπλείν»: τελικό απαρέμφατο αντικείμενο στο εκέλευσε
- ✓ «εξαγγείλαι»: τελικό απαρέμφατο αντικείμενο στο εκέλευσε

Ασκήσεις

1. Να γίνει πλήρης συντακτική ανάλυση των απαρεμφάτων της ενότητας (υποκείμενο, αντικείμενο)
2. Να βρεθούν οι μετοχές της ενότητας και να χαρακτηριστούν ως προς το είδος τους.
3. της τάξεως, των νεών: να γραφούν οι πλάγιες πτώσεις
4. Σχολικό Βιβλίο σελ. 58 την άσκηση 7.
5. Να δοθούν νεοελληνικά παράγωγα-ομόρριζα για το ρήμα κινώ.

6. α) **διέχω, μηδείς, άντανάγω, καθορώ, έξαγγέλλω**: Να αναλύσετε τις παραπάνω σύνθετες λέξεις στα συνθετικά τους. (άσκηση από την Τράπεζα Θεμάτων)

Απάντηση:

διέχω:

μηδείς

άντανάγω

καθορώ

έξαγγέλλω

β) Να συνδέσετε κάθε λέξη της Α΄ στήλης με τη σημασία της στη Β΄ στήλη. Δύο στοιχεία της Β΄ στήλης περισσεύουν. (άσκηση από την Τράπεζα Θεμάτων)

Α΄ ΣΤΗΛΗ

1. παραβλήματα
2. προαγορεύω
3. όψέ
4. πρότερον
5. έπομαι

Β΄ ΣΤΗΛΗ

- α) βράδυ, αργά
- β) εξορμώ από
- γ) ακολουθώ
- δ) προειδοποιώ
- ε) παραπετάσματα
- στ) πολύ πρωί
- ζ) πρωύτερα

Απάντηση:.....
.....